

د ولسی جرگې د انتخاباتو پر کشالي د ځانگړي اختصاصي محکمي پریکړې څه شوي؟

د تیر کال د وړي په میاشت کې د ټول هیواد په کچه ولسی جرگې ته د انتخاباتو د استازو لړۍ پیل شوه، دڅو میاشتو په تیریدو سره د انتخاباتو خپلواک کمیسیون او د شکایاتو مستقل کمیسیون هم خپلی پریکړي اعلان کړي. ولي ددی دواړو کمیسیونونو د پریکړو سره ولسی خلکو، څارنوالي او د جمهوري ریاست دفتر راضی نه بنکاریدل. په انتخاباتو کې د درغلي، بډی اخیستلو، اداري فساد، د قومی اړیکو ننگوني او د نه شفافیت انگازي د هر چا تر غورو ورسیدي. او ټاکل شوي انتخابات تر ژورې پوښتني او گر وپژني راغلل.

لویه څارنوالي ددی پر ولسي محکم او پوره معلومات د اسنادو او شواهدو پر بنسټ په رسمي ډول سره سترې محکمي ته ولیرل، سترې محکمي هم د ښه غور او څیړني لپاره د رئیس جمهور کرزي د دفتر څخه د یوې ځانگړي خاصی محکمي غوښتنه وکړه، او د جمهور رئیس حامد کرزي دفتر هم ډیر ژر د یوه ځانگړي فرمان په ورکولو سره دا محکمه منظور کړه، په دی توگه ځانگړی خاصی محکمي خپل کار په رسمي ډول سره پیل کړي. د محکمی له پیل نه داسي معلومیدل چه ډیر ژر به مونږ ددی ځانگړي اختصاصی محکمي پریکړی ووینو او د قضاوت او انصاف د عدالت هنداره به د انتخاباتو د تللی د پورته او کښته کیدلو خوځښت نه د یوې برابری او موازي بلانس حالت په درشل کې یو شان او یوه رقم د سکون اختیار غوره کړي.

له بلي خواه د ولسی جرگی بریالیو استازو هم ټینگار کاوه چه د ولسی جرگې د دوهمی دوری کار دي ډیر ژر پرانستل شي، او په خپل کار دي شروع وکړي. ولی ناراضه او نا کامو استازی بیا د لاریونونو او اعتراضونو پر لیکه ور گډ شول. رسمي او شخصی تلویزیونونو، افغانی رسنیو او میدیا هم په ملی او بین المللی بڼه سره خپل بازار دومره تود کړي وو، چه هره شبیه به د ولسی جرگې په اړه د درغلیو او فسادونو خبری کیدلي او لیکوالانوم خپل نظرونه د مقالو او شننو پر بهیر ونه سپمول او خپاره یي کړل.

ځانگړي اختصاصی محکمي د رئیس جمهور نه یوه میاشت وخت و غوښت تر څو د پارلمان د پرانستلو پروسه وځنډوي، چه د انتخاباتو لړۍ په پوره او دقیق ډول سره وڅیړي او د لوی څارنوالي پر غوښتنه ژوره څیړنه او غور وکړي. د جمهوري ریاست دفتر د اختصاصی ځانگړی محکمي د یوې میاشتی مودی د پلټني اضافه وخت هم منظور کړي. ولی ډیر ژر د بریالیو استازو د پرله پسې غوښتنو سره کرزی صاحب خپله ور کړل شوي پریکړه بیر ته واخیسته، او د ولسی جرگې د دوهمی دوری کار د حامد کرزي په وینا سره په رسمی ډول پیل شو. د خلکو استازو د یوې میاشتي په درشل کې څه کم شل ځله د خپل رئیس د ټاکلو په انتخاب کې ناکامه را غل، ولی په یوه نیک مرغه ورځ د پښتون او تاجک د قوم نه پرته د ازبک د قوم یو استازي د رئیس په توگه وټاکل شو، پارلمان شروع او رسمی بڼه یي غوره کړه. او دا ستونځه د وکیلانو په منځ کې حل شوه.

ولسی جرگې د خپلی لمړي ناستي په اوږدوکي د ټولو نه مخکي په دی پریکړه راضی شول چه اختصاصی ځانگړی محکمه دي لغوه شي. د جرگی استازو د خپل منځ نه څو استازي وټاکل چه د جمهور رئیس سره وویني او ځانگړی اختصاصی محکمه ناقانونه او لغوه اعلان کړي، ولی ددوي هڅي ناکامه شوي او د رئیس جمهور قناعت یي لاس ته را نه وړي. وکیلان اوس هم په دي نظر دي چه دوی ټوله د خلکو اصلي استازي دي او د انتخاباتو پروسه شفافه او عادلانه ده او د ځانگړی محکمي شتون غیر قانونی دي.

اعتراضی ناکامه وکیلان بیا د محکمی و پریکړو ته د صبر او انتظار په حالت کي لاس تر زنه ناست دي. چه څه وخت به ځانگړي محکمه خپلی پریکړي اعلان کړي او نتیجه به یی د دوي په گټه تمامه شي او که نه؟ ولی د محکمی پریکړه به د لانجی حل پیدا کړي.

ځانگړی محکمه د خپل ټاکلی وخت نه دیوی میاشتی د مرحلی نه دوو میاشتو نه زیاتي مودي پراو ته ور واوو بنسته، ولی تر اوسه پوری هیڅ کومی نښي او نښاني نه لیدل کیري چه دا محکمه به کله او څه وخت خپله پریکړه اعلان کړي.

د افغانستان اوسني دولت په تیرو لسو کلنو کې د تجربې په اساس ډیری مهمي پېښي چه د درغلي او فساد نښي او نښاني پکښی نغښتي وي، او یا ډیر نور ستر جنایي جرمونه چه په خپله د دولت له خواه یی د تحقیق او پلټني چاری د لوړ پوړو چارواکو لخواه په جدی توگه په گوته شوی وي، د غور او څیړني شفافه پروسه یی نه ده بشپړه کړي. ولی ډیر ژر بېله کومی نتیجی د ټولو له یاده وتلي دي، او قانونی مرحلي یی نه دی تکمیل کړي. چه ښکاره بیلگی یی د

حج او اوقافو وزارت، د کابل بانک، او د دولت د نورو وزارتونو او لویو ادارو د درغلیو او فسادونو بنکاره نمونې او بیلگې د یادولو وړ دي.

د افغانستان ټول خلک په ډیرې بې صبرې سره دي ته انتظار دي چه ځانگړي اختصا صی محکمه به کله د قانونی عدالت د کړنلاری پر بنسټ د بریالیو او ناکامو استازو د غوښتنو، د انتخاباتو خپلواک کمیسیون او د شکایاتونو د مستقل کمیسیون د غړو څیره نیزې اخرنی پریکړی یو ځل بیا تر غور او تحقیق لاندې ونیسي، او د حق او انصاف حقوقي طرف به یی قانوني او حقداره کړي. که چیری دا کار بیا هم په ښه وجه سره سر ته ونه رسیږي، نو د ستری محکمي د پرستیژ لوړ مقام به د پوښتنې سره مخامخ شي او د خلکو ټول ارمانونه به د خاورو سره خاوری شي. دا چه ټول خلک او د ملت بریالی او ناکامه استازي به د دي ځانگړي محکمي پریکړي ته څومره لا نور هم د انتظار او صبر په تمه ناست وي، او د ځانگړي خاصی محکمي پریکړو ته لیوال دي. دا به مونږ په راتلونکي نژدی وخت کي وگورو او تر ژور بحث او څیړنی لاندی به یې ونیسو.

پای

د پاڼو شمېره: له ۲ تر ۲

افغان جرمن آنلاین په درښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادښت: دلیکني د لیکنيزې بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هبله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکي په څیر و لولئ